



SANDEFJORD  
KOMMUNE

# Fylkesmannens fagdag om helse- og omsorgstjenesteloven kap. 9

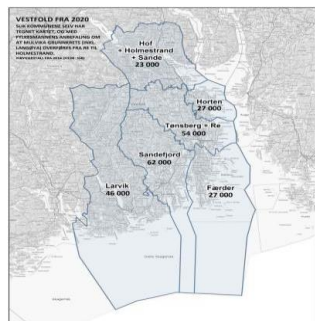
Elisabeth Lohne Edvardsen

Faglig rådgiver/ prosjektleder

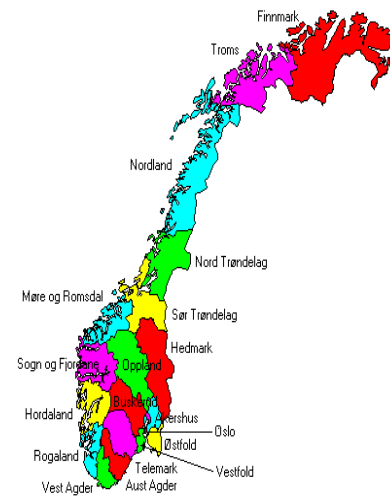
USHT-V

[elisabeth.lohne.edvardsen@sandefjord.kommune.no](mailto:elisabeth.lohne.edvardsen@sandefjord.kommune.no)

# Organisering og samarbeidspartnere



USHT



## Samfunnsoppdraget

USHT visjon:  
Utvikling gjennom kunnskap

USHT er pådrivere for  
kunnskapsbasert  
praksis

Bruker- og  
pårørendemedvirkning  
skal ha en sentral plass

USHT skal tilby  
metoder og verktøy  
for fagutvikling

Være en sentral  
samarbeidspart for å  
utvikle tjenestene

Være en ressurs i  
implementerings-  
arbeid i kommunene

**Leve hele livet**  
- en kvalitetsreform for eldre



**Meld. St. 26**  
(2014-2015)  
Møling til Stortinget

Fremtidens primærhelsetjeneste  
- nærhet og helhet

**Meld. St. 29**  
(2012-2013)  
Møling til Stortinget

Morgendagens omsorg



# Nasjonale satsingsområder for 2019:

- Eldrereformen Leve hele livet
- Demensplan 2020
- Kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet, herunder oppfølging av pasientsikkerhetsprogrammet
- Kvalitet i tjenester til personer med utviklingshemming



## Musikkbasert miljøbehandling

Opplæring som setter deg i stand til å utføre personsentrert, musikkbasert miljøbehandling.



## Eldreomsorg

Opplæringen gir mulighet til fordypning i Geriatri, Funksjonshemming og psykiske sykdommer.



## Utviklingshemming

Opplæring om tjenester til personer med utviklingshemming gjennom hele livsløpet.



## Demensomsorg

Opplæringen gir nødvendig og oppdatert kunnskap om demens.

## Fagnettverk

- Rehabilitering
- Funksjonshemmede
- Psykisk helse og rus
- Demens
- Lindring
- Vestfoldforum for alders- og sykehjemsmedisin

## Ressursnettverk

- Dokumentasjon
- Ferdighetstrening og simulering
- Barnepalliasjon

- Pilot Larvik kommune våren 2019
- Oppstart 15. oktober 2019
- Team fra
  - Horten 2
  - Holmestrand 1
  - Sandefjord 9
  - Tønsberg 1
- Mål: Bedre ernæringsstatus til personer med utviklingshemming
  - Underernæring
  - Feilernæring
  - Overvekt



## Tiltakspakke

Forebygging og behandling av underernæring, feilernæring  
og overvekt  
til personer med utviklingshemming





# Tiltakspakken



## Tiltak 1: Kompetanseøkning

- Ansatte
- Brukere

## Tiltak 2: Risikovurdering

- Verktøy for risikovurdering

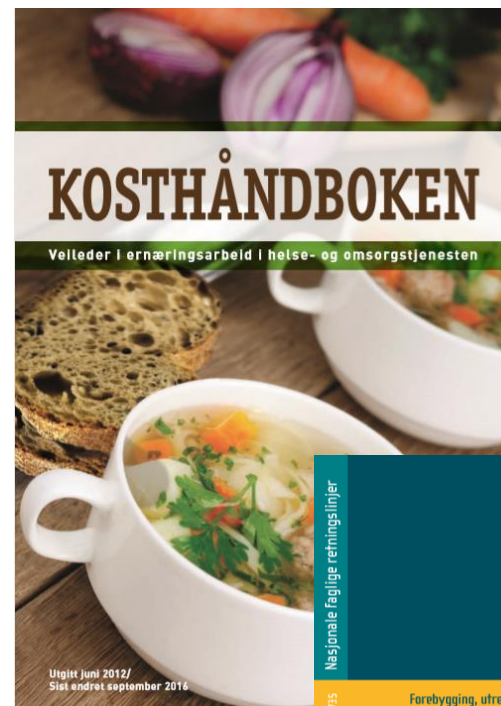
## Tiltak 3: Kartlegging

- Kostholdsregistrering
- Miljøkartlegging
- Aktivitetskartlegging
- Årsaks kartlegging

## Tiltak 4: Individuelle tiltaksplaner

- Ernæringsplan
- Aktivitetsplan
- Evaluering

## Tiltak 5: Dele informasjon





- Olav Kolset - professor ved Avdeling for ernæringsvitenskap, Universitetet i Oslo, og leder programrådet for masterstudiet i klinisk ernæring ved Det medisinske fakultet
- Marianne Nordstrøm- ph.d. og klinisk ernæringsfysiolog ved Frambu kompetansesenter for sjeldne diagnoser og ved Enhet for medfødte og arvelige nevromuskulære tilstander (EMAN), Nevrologisk avdeling, Oslo universitetssykehus.



# Ernæring og kostveiledning til personer med utviklingshemming

- Prosjekt over 1 år
- Skal utvikle og teste ut:
  - *En kurspakke for brukerne som vil bestå av undervisning, praktiske oppgaver og hjemmeoppgaver*
  - *En grunnleggende innføring i ernæringsarbeid for ansatte*
  - *Oppskriftskort rettet mot brukerne*
- 3 kommuner er invitert til deltagelse
  - Holmestrand, Larvik og Færder
- Oppstart 6 desember





# Prosjekt: «med andre briller»



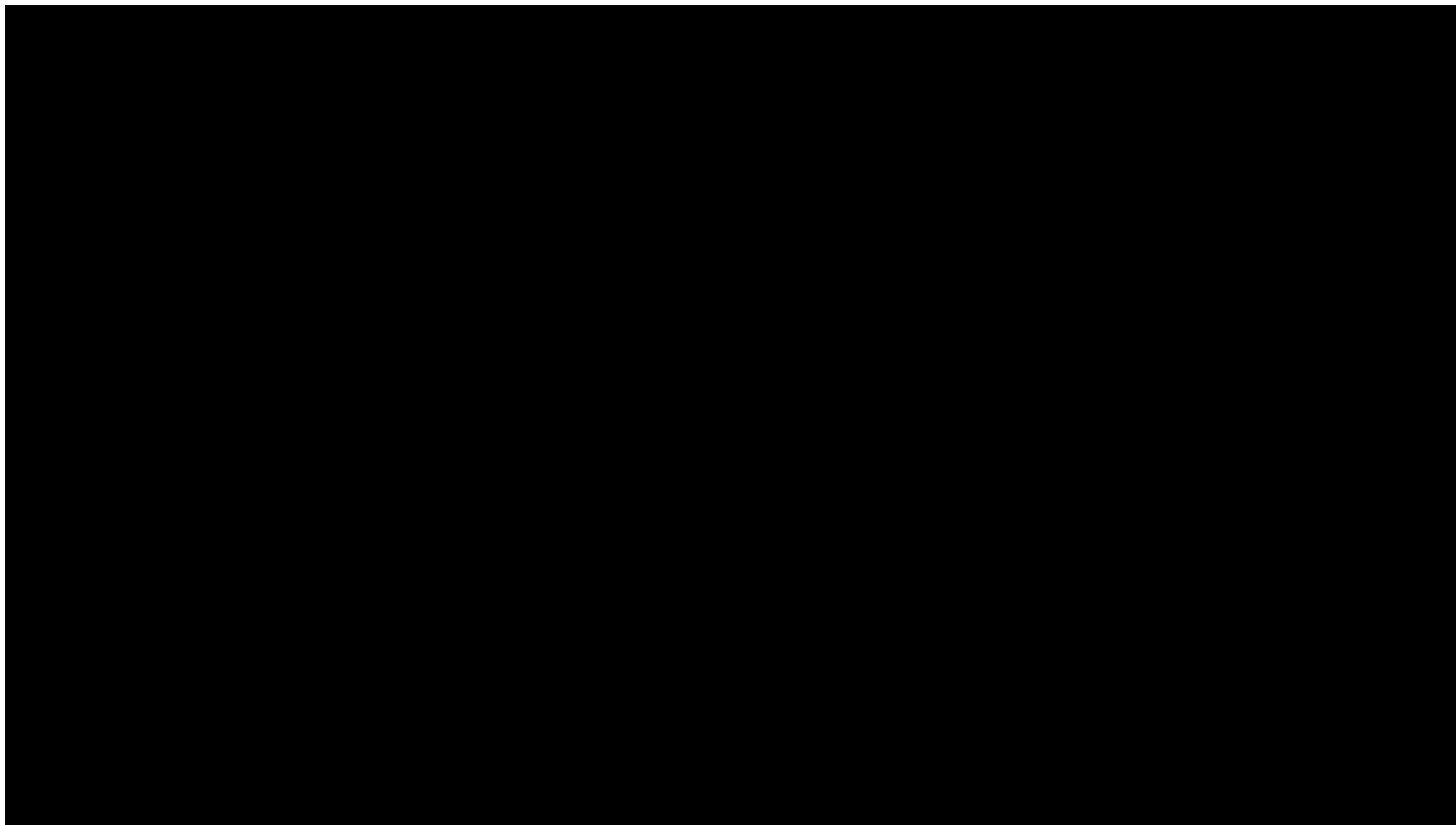
- 170 000 arbeidstakere utsatt for vold i 2018
- 31,4 % av ansatte i pleie og omsorg.
- 71 % tjenester til utviklingshemmede
- 99,5 % av tilfellene utøves volden av brukere, pasienter, elever, innsatte, klienter eller kunder.
- Vernepleiere er den yrkesgruppen som er mest utsatt (56%), fulgt av politi, pleie- og omsorgsarbeidere og sykepleiere.
- 55 % av vernepleiere arbeider innen tjenestene til utviklingshemmede
- De aller fleste yrkene eksponert for vold har et klart kvinneflertall
- Høyere risiko for muskel- og skjelettplager, psykiske helseplager og intensjoner om å slutte i jobben
- Sykefravær på over 21 dager kan reduseres med inntil 13 % ved å arbeide forebyggende
- Vold og trusler om vold kan forklare en betydelig del av den forhøyede risikoen for sykefravær blant kvinner i helse og sosialyrker
- Den mest betydningsfulle risikofaktoren for høyt legemeldt sykefravær (21+) var vold og trusler om vold.
- De som utsettes for vold har 70 % høyere risiko for høyt sykefravær.
- Mellom 5-15 % av personer med utviklingshemming utviser problematferd.
- Økning i tvangsbruk
- 2008 til 2015: 696 til 1255 med vedtak jf HOL kap 9
- 75-80 % av alle vedtak søkes det dispensasjons fra utdanningskravet.
- En betydelig andel av ansatte er uten formell kompetanse

# Prosjekt: «Med andre briller»



- Innovasjonsmidler fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
- Etablere en virtuell plattform og teste ut i hvilken grad VR/AR kan benyttes i opplæring av ansatte innen kap 9, med særlig vekt på bruk av tvang og makt

- VR gir mulighet til å trene på truende situasjoner i trygge omgivelser, uten fare for liv og helse.
- Gi økt kunnskap om egne reaksjonsmønstre og sterkere mestringsopplevelse.
- Benyttes allerede til undersøkelser, diagnostikk, behandling og rehabilitering innen somatikk og psykiatri.
- Kostnadseffektiv opplæring?





# Hva er behovet?

kompetanse

veiledning fagnettverk  
faselitering  
kurs pasientsikkerhet  
brukermedvirkning fagdager  
læringsnettverk pårørende  
implementering  
spredning forbedring  
samarbeid

ansatte



Takk for meg 😊